

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. Minister.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

recepta ex honestate. Ita Bonac. alios referens de Euch. d. 4. q. ult. p. 9. n. 28 in fine.
2. Quid non solum id peccatum non esse olim existimatum fuit, verum etiam à Patribus in Agyptiorum Monasteriis degentibus, statum erat: ut nudis pedibus Monachi ad sacra celebranda, immo & percipienda, procederent. Calceamenta (inquit Cassianus lib. de habitu Monach. cap. 10.) veluti interdita Evangelio præcepto Monachi recusantes tantummodo caligis (hoc est græcè Sandaliis, in Annotationibus eiusdem Cassin. V. Caligis, hæc mutantur pedes, & paulo post. Quibus tamen caligis, quamquam licite vitantur, utpote Domini mandato contentis, nequaquam tamen pedibus eas inherere permittunt, cum accedunt ad celebranda seu percipienda Sacrosancta mysteria, illud asstantes, etiam secundum litteram, custodi debere, quod dicitur ad Moysen, vel ad Iesum filium Nave: Solve corrigiam calceamenti tui, locus enim, in quo stas, terra sancta est: Hactenus Cassianus.

§. IV. Pileolus.

Capite aperto incedere usque ad præsentiam Altaris debet Sacerdos, ibi tamen aperto capite, ad Missam procedere ex c. Nullus Episcopus, de consecr. dist. 1. Sed dubium est, an ita pileolo uti quis possit, ut non amoto, celebrare factum valeat. Negandum id est, citra facultatem rite concessam, vel citra necessitatem, hac enim necessitate existente, posse Sacerdotem, capite pileolo cooperto, celebrare, si non est opportunitas petendi facultatem, docet Delugo de Euch. d. 10. sect. 4. num. 102. gradumque necessitatis sic explicat Marchinus de ord. tract. 3. p. 3. c. 4. n. 9. Non credendum esse mortale (quidquid dicat Garzanti) absque dispensatione, sed cum iusta causa, puta ob nimiam regionis frigiditatem, capitis debilitatem, vel senectutem, vel ob calvitiū, celebrare cum pileolo usque ad Canonem, si difficile esset petere dispensationem, & usus pileoli de raro contingeret. Dicitur, quia decreta Sacra Congregationis, de hac re, sunt restrictiva, non præceptiva, &c. & infra: Quod si alicubi est pena excommunicationis, est comminatoria, qua ex Summo Sancto. Ceter. non semper est signum mortalis culpe. Hæc Marchin. & quoad illud quidem (usque ad Canonem) aliqui cum Bonac. d. 4. de Euch. q. ult. p. 9. n. 29. extendunt usque ad Consecrationem, aliqui cum Delugo modo citato loquuntur absolute.
2. Olim autem Episcopus immo & Prælati Religionum pro suis dispensabant in hac re. Sic Henric. Scortia, Laym apud Dian. p. 2. r. 14. ref. 8. nunc id reservatur Pontifici in Missali novo Urbani VIII. his verbis: Nemo audeat vi pileolo in celebratione Missarum sine expressa licentia Sedis Apostolicæ non obstante quacunque contraria consuetudine.
3. At verò sicuti ex Sanchez l. 2. de matr. d. 40. n. 6. 7. in multis potest Prælati dispensare in casu necessitatis, quando non datur recursus ad Pontificem; ita poterit in hoc de pileolo: solum adverte, non requiri magnum necessitatis gradum, quia res de qua agimus, non est tam gravis; quare necessitates modo numero primo dictæ erunt sufficientes ad hoc, ut Episcopus, vel Prælati possint dispensare, si non sit recursus, vel sit difficilis ad Pontificem, sicuti si difficile sit ad Prælatum recurrere, sufficientes ibidem erant ad hoc, ut id fieret etiam sine dispensatione. Id quod insinuat prædictum decretum n. 2. allatum, dum dicit (Nemo audeat) non enim est presumere, quando necessitas urget, & non est petendi dispensationem opportunitas.
4. Sed quod peccatum est, cum causa quidem, sed sine dispensatione, quæ posset facile obtineri, celebrare cum pileolo: Dico citra scandalum, & contemptum, non esse mortale Ratio est, tum quia non videtur ex se gravis irreverentia, tum propter auctores magni nominis nobiscum sentientes. Sic Sylvester, Ang. Tabien. Rodrig. Henric. Grassius, Bart. ab Ang. Mirand. Scortia, Fag. Ledesma, quos sequuntur, citantque Marchinus de ord. t. 3.

p. 3. q. 4. n. 11. Diana p. 2. tract. 14. ref. 38. Sanæ Vasquez alatus, approbatque à Castrop. de sacrif. tract. 12. d. 2. vnic. p. 10. num. 10. asserit, omnes Sacerdotes in Polonia, hyeme, velato capite, usque ad consecrationem Altari adesse, probatque posita causa posse id fieri, etiam sine licentia, quia dictum c. Nullus, præsumptionem requirit.

5. In China licitum est celebrare totam Missam aperto capite quia ibi signum reverentiæ non est aperire, sed regere caput, licet ad omnem scrupulum amovendum Pauli V. licentia ad id accesserit. Ita Præpos. de Sacri. q. 83. art. 3. d. 6.

§. V. Minister.

Debet, ex Bonac. de Sacri. d. 4. q. ult. p. 9. num. 34. sub obligatione mortali, esto non debere sub mortali dicant Niatr. & Zerola apud Fagund. præcept. Eccles. lib. 3. c. 21. num. 5. adesse qui ministret Sacerdoti sacrificans. In necessitate tamen, & citra scandalum, illum abesse, non esset culpa. Ita Suar. Layman. Fagund. Dian. apud Delugo d. 20. de Euch. sect. 4. num. 103. Semel cum quidam Sacerdos rusticaretur, convenissetque multitudo Agriculorum, die festo ad audiendum Sacrum, nec accesserit, qui sciret Sacro ministrare, unum ex illis rusticis summarie idem Sacerdos instruxit, qui ad ipsius Sacerdotis nutum missale transferret, vinum, & aquam portigeret, tintinabuloque, cum sacra Hostia elevaretur, signum daret; Cæterum in reliquis, sibi respondit Sacerdos, ita factum est, ut vix Ministri defectus apparuerit. Re & factum, & in simili necessitate non reprobandum.

2. Feeminam ministrare Sacro, prohibitum est omnino, quare tum ipsam, tum Sacerdotem eam admittentem peccare mortaliter docet Marchinus de ord. tract. 3. p. 3. c. 15. n. 2.

3. Et in casu quidem necessitatis, potius conceditur à Doctoribus, celebrare sine ministro, quam illa circa Altare ministrante. Dico (circa altare) nam ministrante circa Altare viro, qui nesciat respondere, & respondentibus ex choro Monialibus v. g. non esse prohibitum, nec inconveniens, docet contra Vasquez, Delugo, ibid. cui sententiæ faget praxis: nam inde Moniales cantare Gloria Credo, & similia, in aliquibus Missis etiam solennibus, videmus passim.

Scio Nunnum, & Silvium apud Dian. p. 2. r. 14. ref. 43. Adde Sylvest. apud March. loc. cit. n. 3. concedere feeminis utrumque in necessitate, id est, assistere Altari, & respondere: sed his non assentior, cum casui necessitatis melius, & minus periculosè provideatur per Sacerdotem sibi ipsi ministrantem.

4. At qualis est gradus necessitatis, ut possit quis sine ministro celebrare: Certè, ut detur infirmo viaticum, est sufficiens necessitas. Ita Silvius, Villalob. alique apud Dian. loc. cit. quidquid alij dicant cum Hurtad. d. 4. de Sacrif. diff. 12. versus finem, ut Sacerdos aliquo die festivo satisfaciatur præcepto audiendi Sacrum, multo magis, ut multitudo Rusticorum idem præceptum adimpleat. Scio Villal. Silv. alique apud Dianam loc. cit. Ratio horum est, quia cum ex Delugo d. 20. de Euch. sect. 4. n. 103. Ministrum assistere Sacerdoti celebranti sit potius introductum consuetudine, quam iure non est tanti rigoris, ut maior necessitas requiratur. Atque ex his poteris de aliis similibus necessitatibus statuerere.

5. Quod si carens ministro nolis, die festivo, facere Sacrum potes sine peccato; quia potes sequi opinionem probabilem negantium, illum esse necessitatem sufficientem, cum possit dici, præceptum audiendi Sacrum, non obligare, nisi, quando Sacrum haberi potest, debito modo. Ita Bonac. de Euch. d. 4. q. ult. p. 9. n. 34. alique.

6. Dixi num. 4. (aliquo die festivo) nam si Sacerdos v. g. Eremita vellet contingere omnibus diebus festis,

festis, id facere, non concederem; siquidem, ut habet Suarez de Euch. d. 88 sect. 1. circa finem, alique apud Bonac. loco citato, hæc esset voluntas, non necessitas, effectusque novus vivendi modus, qui dispensatione indigeret. Non propterea noluissem, quod Marchinus de ord. tr. 3. p. 3. c. 15. n. 1. id etiam continuare in Eremica concedens, adderet decipi in hoc Suar. nec enim tanto viro talis censura erat contorquenda, multo minus, quia nullam sui dicti Marchinus, si rectè pendatur rationem affert; & insuper, rationi à Suario allatæ non respondet.

At quis eiusmodi Eremicæ dispensabit? id non explicat Suarez. Sed ego author essem Episcopo; ut regulariter rem remitteret ad Summum Pontificem, ad quem pertinet approbare modos bene, vel male vivendi. Lege Bellarm. de Monachis, cap. 4. Rodriq. tom. 1. quest. Reg. 1. artic. 4. circa medium: Peyr. tract. 2. in Const. Pyrrhi, à num. 2.

Duo denique hic adverte. Alterum: celebrantem posse Missam inceptam prosequi sine Ministrio, si Minister fortè abiit, & aliquantulum expectatus non veniat. Ita Henricus quem sequitur Hurtad. d. 4. de sacrif. diff. 12. circa finem, quia quamvis, necessitate urgente à Missa incepta desistere quis possit, de qua re infra lib. 2. cap. 7. §. 1. defectus tamen Ministri non est necessitas tanti momenti, quantum ad desistendum requiritur.

Alterum est, Ministrum, nisi desit in necessariis (ut v.g. materiam inceptam sua culpa Sacerdoti tradat) & citra scandalum, & contemptum in suo ministerio, vix posse graviter peccare. Ita Bonac. de Euch. disp. 4. quest. ultim. pag. 9. num. 30. nam si relinquit respondere, vel inservire in quod debet, non videtur, in re gravi delinquere. Adde nec obligati esse in gratia; quare si cum conscientia peccati mortalis inservit, non propterea novum mortale committit: immo puto, si cum debita reverentia accedit, ne venialiter quidem peccare, sicuti nec venialiter peccaret, si alias spirituales exercitationes exhiberet.

§. VI. Sanitas Corporis.

1. Non loquimur, quænam sanitas requiratur, ad hoc, ut ordinati quis ritè valeat in Sacerdotem id enim pertinet ad tract. de Irregularitate; sed, posito quod sit Sacerdos quænam necessaria sit, ut licitè celebrari ab ipso possit.

2. Illa requiritur quæ non obstat integritati, & reverentia sacrificij. Hinc à sacris Canonibus mox citandis excluduntur à munere sacrificandi patientes morbum caducum, demoniaci, capite læsi, cæci, digitis carentes, vomitu laborantes, & similes; magna enim esset ir-

reverentia, vel relinqui propter hæc sacrificium factum, vel indecenter tractari.

3. Illos ergo, qui morbo caduco, vel simili, cile revertitur, vexantur, ita convalescere oportet experientiam alicuius temporis recuperantem.

Pro Dæmoniis, aliqui iuxta cap. Communionis finit. 33. experientiam anni de recuperata poscunt, pro aliis morbis, iuxta cap. Nuper. 3. experientiam triginta dierum. Sed textibus in pensis merito Suar. Sayr. Reginald. alique apud de Irregul. d. 7. quest. 1. p. 2. num. 22. concludunt, scopam pertinere iudicium, an aliquis liber morbo, pensatis morbi, & persona conditionibus, gatur omnino Suarez, de Conf. d. 51. s. 1. n. 5. pro iis, qui iam Ordinem susceperunt, de quibus quimur, ait, requiri quidem iudicium Episcopi, non esse dispensationem, sed declarationem declarationem intelligi authenticam, scilicet, perite dimanantem; nam propterea ego non sufficere, si fiat à Doctore privato. Possit fieri à Provinciali pro suis subditis Regularibus tertius pro quodam Patre Capucino imputavi, quia satis illa pro subditis est authenticatio.

4. Idem insuper ibid. notant laborantem morbo, si raro, puta semel in mense cadere in tremor, idque absque clamore, vel spumarum emissionem horribili corporis agitatione posse celebrare, ut socio Sacerdote jejuno, qui possit, si fuerit opus, Sacrificium.

5. Denique, qui lepra vel simili exteriore morbo laborat, in quo tamen non sit prædictum culum, sed solum quidam horror altarium, includitur omnino ab Altari, sed prohibetur ne citius in publico. Ita Suarez de Sacram. disp. 82. initio.

6 De Lusco dixi cap. 5. §. 5. num. 2.

§. VII. Mundiis Corporis, & lotio manuum.

1. De his sufficit asserere, quæ breviter notantur de Sacram. disp. 82. in proemio, sine. Dicitur, quod, munditia corporalis à Sacerdote sacrificium beat, quantum recta ratio dicitur, & ideo, iuxta regulas, Sacerdos celebraturus, se corporaliter lavat, id etiam fiat, in significationem spiritualis munditiæ, propter ipsam mundiis corporalem & munditiæ non debet; quamvis non videatur illa significatio rigore præcepti. Hæc ille.

2. Idem propter similem rationem erit de locutionum post spoliatas sacras vestes; id, quod per hanc causationem his adnotasse sufficiat.

LIBER SECUNDUS.

De iis quæ ad Sacerdotem pertinent, dum actu celebrat.

CAPUT PRIMUM.

De intentione Sacerdotis in celebrando.

§. I. De fine, quem potest, vel debet intendere Sacerdos, in faciendo Sacro.

1. SACRIFICIUM, inter omnes actiones Vitis Religionis, est excellentissima actio, quæ scilicet, veneramus Deum Optimum Maximum

dignum esse, in cuius honorem, vel nostra ipsa viam struatur; id, quod significare profitemur, non quidem verbis, sed ipsa actione Sacrificij: in quo per esse debet destructio rei oblata. Offertur autem in Missa ipse Christus Dominus eiusdemque Christi destructio intervenit, quatenus, per consecrationem Corporis & Sanguinis, ponitur idem Christus in proximo statu, seu via destructionis; quia mirum ex vi consecrationis Christus reproduci sub speciebus panis, & vini, & ut sic reproduci ponitur in tali statu, ut mox, corruptis speciebus destruat, seu dissolvatur esse; non quidem destruat, sed